

ÎN TRE PREDICATIVUL SUPLIMENTAR ȘI CIRCUMSTANȚIALUL OPOZIȚIONAL. OBSERVAȚII ASUPRA LOCUȚIUNII PREPOZIȚIONALE *PE POST DE*

ADRIAN CHIRCU

Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

„... fenomenul cel mai curent este întrebuințarea unei prepoziții în locul alteia, și aceasta [...] fie supt influența unor modele străine, fie datorită modificării (în mintea subiectului vorbitor) a raportului dintre noțiunile respective.”
(Iorgu Iordan 1943: 380)

0. În rândurile de față, vom analiza în detaliu comportamentul sintactic al unei unități frazeologice constituite, probabil, în urma calchierii parțiale a unei sintagme provenite din limba franceză (*au poste de*) sau din limba rusă¹ care, de ceva vreme, cunoaște, în limba română, o largă întrebuințare, înșiși aceste prezențe nu a fost aproape deloc semnalat în paginile lucrărilor lexicografice ori ale studiilor de gramatică.

1. După cum bine se știe, în limba română, există mai multe „posturi”, având origini și sensuri diferite. Acestea sunt inventariate în dicționarele limbii române, iar pentru descrierea lor am făcut apel la informația prezentată în cel mai amplu dicționar al limbii române, DLR (1980: 1109-1111).

1.1. Cel mai vechi dintre acestea este *post*³ (< sl. *postu*) care are în elegerile de ‘interdicție de a mânca unele alimente (de obicei de origine animală) impuse credincioșilor de către biserică (sau pe care credincioșii i-o impun singuri), în anumite zile sau perioade ale anului’ și ‘perioadă de timp care precede anumite sărbători religioase și în care biserica prescrie postul’.

1.2. *Post*¹ (< lat. *post*, fr. *post-*) este un prefixoid cu sensul ‘după’ și apare, cum este firesc, în structura unor compuse împrumutate sau create ulterior pe teritoriul românesc (*postpune, postverbal, post colar, posteminescian* etc.).

1.3. Cuvântul care ne interesează în mod special este *post*² (< fr. *poste*, germ. *Posten*) și are sensurile ‘1. loc de muncă într-o anumită ierarhie administrativă; 2. loc în care se găsește un planton, o santinelă, unitate de miliieni; 3. instalație fixă sau mobilă care cuprinde aparatele necesare pentru efectuarea unei operații tehnice; 4. Categorie în care sunt introduse, într-o evidență contabilă, sume de bani, material etc.’

1.4. Informații sumare despre unitatea frazeologică care constituie subiectul de discuție al prezentului studiu (*pe post de*) se regăsesc la primul sens al acestui din urmă cuvânt, și anume atunci când este discutat expresia familiară *a fi pe post de...*, explicată (în DLR) în

¹ A se vedea explicația pe care o dă August Scriban în *Dicționarul limbii românești* (1939: 1023): „fr. *poste*, d. it. *posto*, care vine d. lat. *positus, postus*, pus; d. fr. vine germ. *Posten* și rus. *post*, de unde vine rom. *post* ‘funcționar’.”

modul următor: a exercita în mod temporar (în locul altuia) rolul de... *Astăzi sunt pe post de bucătăreasă*. Această definiție va fi preluată în MDA ('a exercita în mod temporar în locul altuia rolul de').

1.4.1. Cu acest sens ('în loc de'), unitatea lexicală nu este întâlnită în limba franceză (în franceză, cuvântul a fost împrumutat din italiană (< it. *posto*), în jurul anului 1636), ceea ce sugerează faptul că sensul a fost dezvoltat independent în limba română, însă nu putem ține cu precizie când, căci ne lipsesc atestările.

De altfel, sintaxa limbii franceze nu permite surprinderea cu exactitate a nuanțelor echivalente din limba română în cazul grupării în discuție:

- (1) *Un Grec nommé au poste d'ambassadeur de l'UE à Genève.* (www.bruxelles2.eu, 28 nov. 2011)

1.4.2. Credem că noul înțeles a fost dobândit după aezarea cuvântului în limba română, mai precis în secolul al XX-lea, în urma unei analogii cu *în calitate de* și *ca*. Prin urmare, originile lui *pe post de* calitativ trebuie căutate în întrebuinta opozițională a acestei grupări.

Se pare că, în limba română actuală, sintagma *pe post de* s-a detașat de verbul *a fi* și este întrebuintă și pe lângă alte verbe, fiind echivalentă fie cu prepozițiile calitative (*în calitate de, ca, drept, în chip de*), care apar pe lângă un element predicativ suplimentar (EPS sau PS) sau pe lângă un complement al obiectului (CPO), fie cu locuțiunile prepoziționale opoziționale *în loc de* și *în locul*.

Dacă, în secolele trecute, sintagma în discuție se situa sub semnul familiarității, în limba contemporană, apare sporadic și în limbajele specializate (în limbajul administrativ, în limbajul publicistic sau în diverse alte jargoane).

1.5. Analiza atentă a întrebuintării în diferite contexte a acestei unități frazeologice ne-a ajutat să identificăm în variile contexte două tipuri de structuri, și anume una fără morfemul determinării ori fără alți determinanți din sfera adjectivalului (2-3), iar alta cu morfem (definit sau indefinit) și/sau determinant adjectival (4-7):

- (2) *Ovidiu Golea a fost angajat pe post de jurist la Complexul Rovinari acum o lună de zile.* (www.gorjexclusiv.ro, 4 nov. 2011)
- (3) *Biatul era angajat pe post de agent comercial.* (www.adevarul.ro, 4 nov. 2011)
- (4) *Dacă ești angajat pe un post de director și ești numit pe postul de administrator, contractul de muncă se suspendă pentru postul de director.* (www.avocatnet.ro, 23 nov. 2011)
- (5) *Prin facilitățile oferite angajatorului, poate a fi avut și eu vreo anșă ocupare pe un post de băgător de seamă.* (www.handicap3x.forum.ro, 20 nov. 2011)
- (6) *Ministerul Agriculturii a numit pe un post de director la Căminăria o persoană decedată.* (www.realitatea.net, 13 nov. 2011)
- (7) *Am făcut o cerere prin care am solicitat să fiu transferat în interiorul primăriei pe acel post de asistent medical, întrucât meseria mea de bază este aceasta.* (www.avocatnet.ro, 26 nov. 2011)

1.5.1. Din exemplele anterioare, reiese că între cele două structuri cu *post* trebuie făcută o distincție: structura fără determinanți rămâne în sfera prepoziționalului, iar cea cu determinant sau cu determinanți în sfera substantivalului.

1.5.1.1. După cum se știe, contextualizarea r mâne, în definitiv, unul dintre criteriile pertinente ce contribuie la încadrarea unei sintagme în sfera locu iunilor sau a elementului central din structura lor în clasa substantivului. A se compara, de pild :

- (8) *A mers, pân la urm , **pe post de** director la firma tat lui s u.*
- (9) *A mers, pân la urm , **pe postul de** director la firma tat lui s u.*
- (10) *A mers, pân la urm , **pe acel post de** director la firma tat lui s u.*
- (11) *A mers, pân la urm , **pe mult invidiatul post de** director la firma tat lui s u.*
- (12) *A mers, pân la urm , **pe postul s u de** director la firma tat lui.*
- (13) *N-a mai mers, pân la urm , **pe niciun post de** director la firma tat lui s u.*

1.5.1.2. În favoarea op iunii noastre pentru această valoare, se poate face o trimitere la alt grupare (*în calitate de*) care permite o interpretare asem n toare:

- (14) *S-a întors **pe postul lui de** director la o banc comercial .*
- (15) *S-a întors **în calitate de** director la o banc comercial .*
- (16) *S-a întors **în vechea lui calitate de** director la o banc comercial .*

Se observ c determinarea nu schimb doar statutul grup rii, ci are i implica ii de ordin semantic, sco ându-se în eviden nu faptul c *este director*, ci c *este pe un post de director* sau c *are calitatea de director*.

1.6. Deosebit de utile pentru demersul nostru sunt i propunerile de dezambiguizare a sintagmelor cu prepozi ii ale calit ii formulate de Gabriela Pan Dindelegan (2007b: 541), care sus in e c

„complementele cerute de aceste prepozi ii se realizeaz prin nominale «nondeictice», deci nominale neacceptând determinan ii demonstrativi” i c „complementele predicative nu admit realiz ri tipic referen iale, i anume: nu admit nume propriu i pronume personal”:

- (17) *Pân când se vor rezolva lucrurile, tân rul s-a dus acolo **pe post de** vânz tor.*
- (18) **Pân când se vor rezolva lucrurile, tân rul s-a dus acolo **pe post de** acest vânz tor.*
- (19) ** Pân când se vor rezolva lucrurile, tân rul s-a dus acolo **pe post de** vânz torul acesta.*
- (20) *L-au trimis, pân la urm , **pe post de** consilier.*
- (21) **L-au trimis, pân la urm , **pe post de** Mihai.*
- (22) **L-au trimis, pân la urm , **pe post de** tine (noi, voi, ei etc.).*

1.7. Prin urmare, includerea grup rii *pe post de* în sfera prepozi iilor calit ii este justificat , deoarece are acela i comportament sintactic cu al celorlalte prepozi ii calitative.

1.7.1. În sprijinul observa iilor noastre, vin i urm toarele exemple, în care se observ clar sinonimia cu prepozi iile calit ii (sau posibilitatea de a insera în enun o astfel de prepozi ie), fapt care ne îndrept e te, o dat în plus, s încadr m gruparea *pe post de* în clasa a a-numitelor prepozi ii ale calit ii. De altfel, cheia de interpretare se g se te atât în titlul articolelor din care au fost excerptate, cât i în textul acestora:

- (23) *Rezult de aici, conform Oanei Stancu, faptul c B. a primit casa pe post de cadou sau [pe post de] „de pag .”* (www.cotidianul.ro, 30 nov. 2011) – Titlul – *B. a primit în dar casa de la marginea Bucure tiului*
- (24) *O fat de 23 de ani a fost vândut de p rin i drept sclav domestic ...* (www.crimetime.ro, 30 nov. 2011) – Titlul – *O fat vândut de p rin i pe post de sclav domestic*
- (25) *Agen ia Na ional de Integritate îl acuz pe Dumitru Timi ag, primarul comunei Un eni, de înc lcare a legisla iei privind conflictul de interese pentru c i-a angajat so ia pe post de consilier personal.* (www.evenimentul.ro, 4 nov. 2011) – Titlul – *Primarul din Un eni i-a angajat so ia consilier*

1.8. Dup cum s-a afirmat deseori, prepozi ia calit ii „nu reprezint altceva decât o marc lexical suplimentar pentru predicatie i, ca orice marc dubl , poate lipsi.” (Pan Dindelegan 2007a: 221).

1.8.1. Autorii GBLR (2010: 519) sus in c aceste prepozi ii sunt

„caracterizate prin faptul c termenul subordonat (complementul) are natur semantic predicativ (are sens de tip proprietate), iar nu entitate. Specificul semantic al acestor construc ii face ca nominalul-complement al prepozi iei s fie nedeterminat. [...] Prepozi iile calit ii nu exist în structura de baz din care provine PS, apari ia lor în structura reorganizat subliniind citirea *proprietate* i deci natura predicativ a PS.”

1.8.2. Aceste prepozi ii cu caracter special nu impun caz substantivului pe care îl înso esc. Prin urmare, au regim cazual i ordin cazual anulate (a se vedea în terminologia clujean această distinc ie) i nici nu mai au rol de relatem în sintagm , rela ia între determinat i determinat stabilindu-se peste prepozi ia calit ii. Spre deosebire de celelalte relateme, prepozi iile calit ii nu au sens rela ional, ci doar sens no ional¹, nerealizându-se gramaticalizarea complet .

Tesnière (1959: 55) precizeaz c „au cours du développement historique des langues, les mots pleins ont tendance à se vider de leur contenu sémantique pour devenir des outils grammaticaux que sont les mots vides”, îns recunoa te c „il est très difficile de vider complètement de sa valeur sémantique un mot plein et d’arriver à le concevoir comme un mot vraiment vide.”

G. G. Neam u (2007: 346) consider c „aceste cuvinte (**ca, de, drept**), când au SENS CALITATIV, fiind echivalente cu **în calitate de**, nu sunt considerate prepozi ii cu acuzativul, ci adverbe i ca atare nu impun caz substantivelor (pronumelor) în fa a c rora stau”. Observa ia acestuia este oarecum justificat , inând cont de faptul c , de-a lungul veacurilor, **ca, de** sau **drept** au fost folosite i ca adverbe.

Problema care apare îns , în considerarea acestora ca adverbe, este aceea a locu iunilor prepozi ionale ale calit ii (**în chip de, în semn de, în nume de, în calitate de, pe post de**) care au acela i comportament sintactic cu al lui **ca, de, drept**.

1.8.3. Locu iunile prepozi ionale calitative au structur asem n toare (Prepozi ie 1 + Substantiv + Prepozi ie 2) i confirm faptul c trebuie încadrate în sfera prepozi ionalului, c ci

¹ Pentru mai multe detalii privitoare la distinc ia *sens no ional vs sens rela ional*, vezi Dra oveanu (1997: 21-34).

„locu iunile prepozi ionale cu acuzativul [...] se termin obligatoriu într-una din prepozi iile *de, cu, la*. Gradul lor de «sudur » interioar scade progresiv de la cele cu *de* spre cele cu *la*. În componen a lor, în afar de prepozi ia din final , mai intr un ADVERB [...], înso it sau nu de o prepozi ie, i un SUBSTANTIV, obligatoriu nearticulat, în general cu prepozi ie.” (Neam u 2007: 156).

1.9. În GALR (2008: 609-610), reg sim aceea i definire a locu iunilor prepozi ionale care sunt descrise ca ni te

„structuri formate din una sau din dou prepozi ii i un cuvânt din alt clas lexical , pe care îl preced , c ruia îi urmeaz sau pe care îl încadreaz [...] Cele mai multe astfel de combina ii con in una dintre prepozi iile *cu, de, la, în*.”

1.9.1. Mai degrab , nu avem de-a face nici cu adverb, nici cu prepozi ie¹, ci cu o *interpozi ie*, o intercalare a „prepozi iei calit ii” în cadrul unor structuri ternare, f r consecin e în plan sintactic (impunere de caz, de ordin cazual sau valoare de relatem). În consecin , în această situa ie, nu se poate discuta despre un rol gramatical al *interpozi iei*.

Termenul propus de noi s-ar al tura astfel altora întrebun a i în literatura de specialitate: *interfix, interpropozi ional, intercalare, interdependen , interferen* . Apropiat de accep iunea dat de noi interpozi iei ar fi *interfixul*, care, dup cum se tie „nu intr nici în tem , nici în sufix, cum ar fi elementul *-ur-* din *col -ur-os* sau *-ul din om-ul-e*” (DSL 2001: 270).

Astfel, definirea acestui tip de prepozi ii (prepozi ii ale calit ii) apare justificat mai ales în plan semantic i, par ial, la nivel sintactic, deoarece, prin defini ie, „prepozi ia este centru, impunându-i anumite restric ii gramaticale [Ts-ului], între care restric ia de caz” (GALR 2008: 607).

1.10. În general, locu iunea calitativ *pe post de* este întrebun at pe lâng un EPS (PS), pe care îl înso e te i c rui îi atribuie o înc rc tur semantic deosebit . Se constat c , a a cum *în calitate de* se g se te în vecin tatea unui EPS, tot a a se afl i *pe post de*. i această locu iune prepozi ional cere EPS-uri, „ceea ce, din punct de vedere semantic, înseamn nominale cu tr s tura [+ Proprietate]” (Pan Dindelegan 2009: 210).

Acest aspect poate fi urm rit în exemplele de mai jos:

- (26) *S-a angajat, în urma concursului, director.*
- (27) *S-a angajat, în urma concursului, **pe post de** director.*
- (28) *S-a angajat, în urma concursului, **ca** director.*
- (29) *S-a angajat, în urma concursului, **în calitate de** director.*

1.10.1. Se poate observa c sunt unele situa ii în care *pe post de* nu poate lipsi din context. Este vorba despre enun uri în care prepozi ia calit ii nu apare „în vecin tatea unui

¹ În gramatica româneasc , exist i perechea *antepozi ie* (antepus) – *postpozi ie* (postpus), ultimul termen fiind propus de Dra ovanu (1997: 55), care sus ine c , în cazul unor sintagme de tipul adverb + de + adjectiv (*destul de atent*), „leg tura [...] este de la stânga la dreapta, atât la nivelul expresiei, cât i al con inutului.”

verb copulativ sau atributiv [...]” i „func ioneaz ca unic semn lexical al citirii «predicative», suprimarea ei antrenând pierderea informa iei predicative.” (Pan Dindelegan 2007a: 221):

- (30) **Pe post de ambasador, s tii c i-a f cut foarte bine treaba.**
 (31) ***Ambasador, i-a f cut foarte bine treaba.**
 (32) **S tii c i-a f cut foarte bine treaba pe post de ambasador.**
 (33) ***S tii c i-a f cut foarte bine treaba ambasador.**

1.10.2. Singura obiec ie care li se poate aduce acestor prepozi ii ale calit ii este aceea c , în enun uri interrogative sau interrogative indirecte, pot apărea înso ite de determinan i interrogativi sau relativi, care ar putea anula statutul prepozi ional i le-ar plasa în sfera substantivalului:

- (34) – **Pe ce post s-a angajat ?** [R: – **S-a angajat pe post de secretar .**]
 (35) – **Spune-mi drept în ce chip a venit !** [R: – **A venit în chip de pas re.**]
 (36) – **În ce calitate a luat el cuvântul ?** [R: – **În calitate de pre edinte.**]

Pot fi reperate i enun uri în care **pe post de + substantiv** depinde de un substantiv de provenien verbal (termen regent nominalizat), putând discuta atât despre un atribut substantival nominativ (N), cât i despre un atribut substantival prepozi ional (Ac), în m sura în care se accept impunerea de caz (rol sintactic).

În astfel de situa ii, nu mai poate fi sus inut valoarea de element predicativ suplimentar a sintagmei cu **pe post de**. Ne afl m clar în prezen a „unui atribut derivat dintr-o structur cu EPS” (Chircu 2010: 23), fiindc realizarea atributului „depinde de clasa morfologic a centrului (substantiv, pronume sau numeral), iar, în cazul substantivului, de tipul semantico-gramatical al substantivului-centru” (GALR 2008: 627):

- (37) **Venirea lui pe post de director la noi a fost salutat de întregul colectiv.** (N)
 (38) ***Venirea lui director la noi a fost salutat de întregul colectiv.**

Astfel, neconsiderarea acestor sintagme în continuare ca EPS-uri ni se pare îndrept it , fiindc schimbarea valorii gramaticale a regentului (din verb în substantiv) antreneaz modific ri i la nivel sintactic.

1.11. Observa iile anterioare sunt valabile i pentru o alt parte de propozi ie, i anume complementul obiectului (CPO). i acesta se poate construi cu ajutorul grup rii **pe post de**. Toate argumentele invocate pentru PS î i g sesc aplicare i în cazul CPO, aspect sus inut i de exemplele de mai jos. Spre deosebire de PS (EPS), „proprietatea CPO se refer la OD / OI, i nu la subiect” (Pan Dindelegan 2007c: 42):

- (39) **L-au angajat pe post de director de mai bine de o lun .**
 (40) **L-au uns pe post de episcop în urm cu trei ani.**
 (41) **Nu tiu ce au cu mine, dar m în pe post de umplutur .**

1.12. Trebuie semnalat aici i situa ia în care avem un atribut substantival acuzativ (sau prepozi ional), ob inut dintr-o structur primar cu CPO, ca urmare a schimb rii valorii morfologice a regentului:

- (42) *Pe 30 iunie, Comitetul director al SAJ [...] decidea angajarea lui Braun pe post de referent resurse umane.* (www.ebihoreanul.ro, 20 noiembrie 2011)
- (43) *Numirea lui pe post de director pune legalitatea concursului sub semnul întrebării.*

2. A doua valoare a lui *pe post de* este cea de locuțiune prepozițional-opozițional, echivalent cu *în loc de (în locul)* și este bine reprezentat în limba română actuală, cu mențiunea că nu există un echivalent la nivel interpozițional (**pe post s*) al locuțiunilor conjuncționale *în loc s*.

2.1. Opoziționalul (COP) introdus prin *pe post de* se află în cazul Ac și nu permite, precum *în loc de*, o transformare în locuțiune prepozițională cu G (a se compara *pe postul efului / în locul efului*). Orice încercare de transformare anulează statutul de locuțiune prepozițională al unității *pe post de* și îi conferă substantivului *post* o valoare nominală.

2.2. Cu această a doua întrebuințare (opozițional), este descrisă locuțiunea și în paginile dicționarelor românești amintite mai sus. Nu putem repera întotdeauna valoarea sa în enunț, deoarece există și contexte în care cele trei valori (predicativ-suplimentar, completiv-obiectual și opozițional) se suprapun, interpretarea rămânând la latitudinea vorbitorului sau a celui care descifrează semnificația enunțului.

2.3. Totuși, putem avea ca punct de reper faptul că complementul opozițional este pus tot timpul în legătură cu o parte de vorbire cu care se află în opoziție și este reperabil în structuri ternare. Acesta „este un component al enunțului care indică ceea ce este contrar (sau prezentat ca fiind contrar) celor exprimate de al component” (GALR 2008: 609).

- (44) *Nemaiavând nicio soluție, s-a gândit să folosească foarfeca pe post de cuțit.*
- (45) *Nemaiavând chef să tepte camionul, a întrebuințat măna personală pe post de dub.*
- (46) *Pot folosi aracet pe post de grund pentru lemn?* (forum.softpedia.com, 30 nov. 2011)

2.4. În paginile GALR (2010: 584), se precizează că opoziționalul „se realizează, tipic, în structuri ternare, adică este dependent sintactic de un regent verbal, dar implică și prezența altui constituent, prin raportare la care se stabilește opoziția (*M nânc orez în loc de pâine*).”

Se observă că circumstanțialul opozițional este „solidar sintactic (coocurent) cu termenul față de care exprimă opoziția, acesta nefiind suprimabil, în structurile tipice, în prezența circumstanțialului [...], circumstanțialul, în schimb, este facultativ, suprimabil.” (GALR 2008: 609).

- (47) **Nemaiavând nicio soluție, s-a gândit să folosească pe post de cuțit.*
- (48) *Nemaiavând nicio soluție, s-a gândit să folosească foarfeca.*

2.5. Opoziționalul introdus prin *pe post de* se află în coocurență cu o parte de propoziție care este în relație cu un verb (la mod personal sau nepersonal). În general, este vorba despre subiect, complement direct, însă nu poate fi exclusiv raportarea la o altă parte de propoziție.

- (49) *Să se folosească apă pe post de benzină!*
- (50) *Bea pe post de vin o licoare ciudată.*

- (51) *Alexandrenii continu să bea nătrai pe post de apă de izvor.*
(www.adevarul.ro, 20 nov. 2011)

2.6. Din exemplele date, reiese că opoziționalul introdus prin **pe post de** apare, în general, în sintagme în care elementul regent face parte din clasa verbelor uzului, cum ar fi: *a întrebuința, a folosi, a utiliza, a (se) servi, a se sluji* etc.:

- (52) *Într-adevăr, dacă și s-a servit Ballantines pe post de whiskey a fost o glumă proastă.* (www.arhiblog.ro, 27 nov. 2011)
- (53) *Pătrunjelul este o plantă folosită în aproape toate bucătăriile. Mulți îl utilizează pe post de condiment, fiind foarte bine beneficiile acestuia.*
(www.ziare.com, 27 nov. 2011)

2.7. Putem întâlni, precum la elementul predicativ suplimentar sau la complementul obiectului, și structuri derivate, în care sintagma cu **pe post de** (complement opozițional) depinde de un nominal de proveniență verbală, noua funcție sintactică fiind cea de atribut substantival prepozițional (Ac):

- (54) *Folosirea apei pe post de combustibil a dat rezultate.*
- (55) *Prima întrebuințare pe care eu o găsesc mai mult decât practică și benefică tenului meu este folosirea și punerea pe post de demachiant.* (charmy-bunny.blogspot.com, 27 nov. 2011)

3. Faptele de limbă prezentate au evidențiat faptul că nu numai substantivul sau verbul se află sub semnul unei dinamici, ci și prepozițiile românești. Gramaticalizarea grupării **pe post de** nu este întâmplătoare și nu face decât să confirme că avem de-a face nu cu simple prepoziții ale calității, ci cu o adevărată clasă prepozițională în plină dezvoltare, având trăsături care ne fac să le considerăm ca atare.

3.1. Chiar și printr-unle de propoziție însoțite de aceasta (PS, CPO, COP) cunoaștem o intensă dezvoltare, semn că limba vine în ajutorul vorbitorului și corespunde nevoii de exprimare a acestuia. Exemplele aduse în discuție în acest studiu nu fac decât să confirme că întrebuințarea grupării analizate **pe post de** prepoziție a calității nu este întâmplătoare, ci se înscrie în tendințele de evoluție semnalate și cu alte ocazii.

BIBLIOGRAFIE

- Bidu-Vrănceanu, Angela, Cristina Clăra, Liliana Ionescu-Ruxandoiu, Mihaela Manca, Gabriela Pană Dindelegan, 2001, *Dictionar de termeni ale limbii*, București, Editura Nemira. (DSL)
- Cervoni, Jean, 1991, *La préposition. Étude sémantique et pragmatique*, Paris-Louvain-la-Neuve, Éditions Duculot.
- Chappeau, Paul, Marie Savelli, 2001, „C'est bien comme ça ? Étude des constructions en *comme*”, *Recherches sur le français parlé*, nr. 16, Aix-en-Provence, Publications de l'Université de Provence, p. 39-61.
- Chircu, Adrian, 2010, „Construcții complexe cu EPS și construcții derivate de la sintagme cu EPS”, în Rodica Zafiu, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae (eds.), *Limba română : Controverse, delimitări, noi ipoteze*, București, Editura Universității din București, p. 21-26.
- Craoveanu, D., 1974, *Din sintaxa propoziției și a frazei. Complementele opoziționale, cumulativ și de excepție*, Timișoara, Tipografia Universității din Timișoara.

- Craoveanu, D., 1969, „Sînt circumstanțiale complementele opozițional, cumulativ și de excepție, precum și subordonatele corespunzătoare?”, *Limba română*, XVIII, nr. 2, p. 147-155.
- Diaconescu, Ion, 1960, „Complementul calificativ”, *Limba română*, IX, nr. 2, p. 14-18.
- *** 1980, *Dicționarul limbii române* (DLR), tomul VIII, partea a 4-a, Litera P (pogrijenie-presimire), București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- Craoveanu, D. D., 1997, *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Editura Clusium.
- Gușu-Romalo, Valeria (coord.), 2008, *Gramatica limbii române*, vol. II (Enunț), tiraj nou, revizuit, București, Editura Academiei Române. (GALR)
- Iordan, Iorgu, 1943, *Limba română actuală. O gramatică a „greșelilor”*, Iași, Institutul de Arte Grafice „Alexandru A. Greșelilor, Mîrzescu”.
- Kupferman, Lucien, Eva Katz, Maria Asnès (éds.), *La préposition* (Actes du Colloque International PREP AN. La préposition française dans tous ses états, Tel-Aviv, 3-9 septembre 2000), în *Travaux de Linguistique*, Leuven, Éditions Duculot, nr. 42-43-44.
- Mélis, Ludo, 2003, *La préposition en français*, Paris, Éditions Ophrys.
- Moline, Estelle, 2005, „Nous venons ici comme témoins. À propos des emplois qualifiants de *comme*”, în: Maria Anchea, Adina Tihu (éds.), *Prépositions et conjonctions de subordination. Syntaxe et sémantique* (Actes du Colloque franco-roumain de linguistique, Timișoara, 29-31 mai 2001), Timișoara, Editura Excelsior Art, p. 159-174.
- *** 2003, *Micul dicționar academic* (MDA), vol. III, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Neamțu, G. G., 2007, *Teoria și practica analizei gramaticale. Distincții și... distincții* (cu trei seturi de grile rezolvate și comentate), ediția a II-a, adăugită în bibliografie, Pitești, Editura Paralela 45.
- Pan Dindelegan, Gabriela, 2007a, „Din nou despre grupul prepozițional (Gprep). Prepozițiile «calificative»”, în *Limba română azi* (Lucrările Conferinței Naționale de Filologie „Limba română azi”, Iași-Chișinău, 3-7 noiembrie 2006), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, p. 213-222.
- Pan Dindelegan, Gabriela, 2007b, „Grupul prepozițional. Prepozițiile calificative”, în: Gabriela Alboiu, Andrei A. Avram, Larisa Avram, Daniela Isac (eds.), *Pitar Mo: A Building with a view. Papers in Honour of Alexandra Cornilescu*, București, Editura Universității din București, p. 537-546.
- Pan Dindelegan, Gabriela, 2007c, „Sintaxă și semantică. Pozițiile «predicative»”, în: Gabriela Pan Dindelegan (coord.), *Limba română. Stadiul actual al cercetării*, București, Editura Universității din București, p. 41-50.
- Pan Dindelegan, Gabriela, 2009, „Morfosintaxă și semantică: Pe marginea cazului simbolizat ca «X»”, în: Rodica Zafiu, Blanca Croitor, Ana-Maria Mihail (eds.), *Studii de gramatică. Omagiu Doamnei Profesoare Valeria Gușu-Romalo*, București, Editura Universității din București, p. 207-214.
- Pan Dindelegan, Gabriela (coord.), 2010, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold. (GBLR)
- Popoici, Carolina, 2002, *Structuri sintactice ale limbii române cu element predicativ suplimentar*, București, Fundația Națională pentru Tiință și Artă.
- Scriban, August, 1939, *Dicționarul limbii române*, ediția I, Iași, Institutul de Arte Grafice Presa Bună.
- Secrieru, Mihaela, 2001, *Cumulul de funcții sintactice în limba română* („elementul predicativ suplimentar”), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Tesnière, Lucien, 1959, *Éléments de syntaxe structurale*, Paris, Éditions C. Klincksieck.

SECONDARY PREDICATION OR OPPOSITIONAL ADJUNCT? OBSERVATIONS ON THE GRAMMATICALIZATION OF A PHRASE (*pe post de* ‘instead of’)

(Abstract)

The paper aims to study the syntactic behaviour of the Romanian phrase *pe post de* ‘in lieu of/instead of’, which has become widely used in recent years.

The phrase *pe post de* was first used to introduce an oppositional adjunct and later a secondary predicate, belonging thus to the group of the so-called “qualifying prepositions”.

Although the study mainly focuses on synchronic Romanian, diachronic aspects are also investigated in order to facilitate a better understanding of the specific usage of this phrase.